Täysistunto

Torstai 19.11.2026 klo 16.00

6. Hallituksen esitys eduskunnalle alustatyölaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi
Hallituksen esitys HE 328/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Työministeri Marttinen, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.53 **Työministeri Matias Marttinen** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia paljon, arvoisa herra puhemies! Käsiteltävänä on esitys alustatyötä koskevaksi uudeksi laiksi. Esityksellä pannaan täytäntöön alustatyödirektiivi ja vastataan työelämän muutokseen, jossa yhä useampi tekee työtä digitaalisten alustojen välityksellä.

Digitaaliset alustat ovat luoneet uusia mahdollisuuksia työn tekemiseen. Samalla alustatalouden kasvu on nostanut esiin kysymyksiä työtä tekevien oikeuksista, työehdoista ja algoritmien vaikutuksesta työn tekemiseen. Lainsäädännön tehtävänä on pitää huolta siitä, että teknologia ja uudet liiketoimintamallit voivat kehittyä, mutta samalla on varmistuttava työelämän pelisääntöjen oikeudenmukaisuudesta. Esityksen keskeisenä tavoitteena on parantaa alustatyötä tekevien henkilöiden asemaa ja oikeusturvaa. Alustatyölailla vahvistetaan alustatyötä tekevien oikeutta saada tietoa automatisoiduista seuranta- ja päätöksentekojärjestelmistä. Alustatyötä tekevillä olisi jatkossa oikeus tietää, millä perusteilla heidän työskentelyään seurataan ja miten algoritmit vaikuttavat esimerkiksi työn tarjoamiseen, työvuoroihin tai palvelualustalla näkyvyyteen.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi työsuhdeolettamasta. Alustatyötä tekevän oletettaisiin olevan työsuhteessa, jos alustayritys käyttää työn suorittajaan sellaista määräysvaltaa ja valvontaa, joka viittaa työsuhteeseen. Olettama tasapainottaa todistustaakan jakautumista. Sillä ei kuitenkaan muuteta työsuhteen nykyisiä tunnusmerkkejä, vaan lopullinen arviointi työsuhteen ja yrittäjyyden välisestä rajanvedosta tehdään työsopimuslain perusteella, kuten nykyisinkin.

Esityksessä huolehditaan myös viranomaisvalvonnan edellytyksistä parantamalla viranomaisten tiedonsaantia Suomessa tehtävästä alustatyöstä ja turvaamalla tehokkaat keinot puuttua lainsäännösten vastaiseen toimintaan.

Herra puhemies! Alustatalous on tullut jäädäkseen myös suomalaiseen työelämään. Siksi tarvitsemme ajantasaisen sääntelyn, joka vastaa digitalisaation mukanaan tuomiin mahdollisuuksiin ja myös haasteisiin. Hallituksen esityksen tavoitteena on varmistaa, että alus-

tatyötä tekevien oikeudet toteutuvat, yrityksillä on selkeät toimintapuitteet ja kilpailu tapahtuu yhdenvertaisilla säännöillä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

17.55 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Digitalisaatio on muuttanut työelämää nopeammin kuin lainsäädäntö on pysynyt perässä. Yhä useampi suomalainen tekee työtä erilaisten alustojen kautta. Ruokalähetit, kuljettajat ja monet muut vastaavat toiminnot ovat osa yhteiskunnan arkea ja palveluiden toimintavarmuutta. Samalla työn organisointi on siirtynyt yhä enemmän algoritmien ja automatisoitujen järjestelmien ohjattavaksi. Turvallisuuden näkökulmasta kyse ei ole vain työehdoista. Kyse on siitä, että digitaalisessa yhteiskunnassa myös vastuiden on oltava selkeitä. Siksi tässä esityksessä alustayrityksiltä edellytetään nykyistä enemmän läpinäkyvyyttä algoritmien toiminnassa, ihmisen suorittamaa valvontaa merkittäviin päätöksiin sekä arviointia siitä, aiheutuuko järjestelmästä riskejä työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle. Tämä on tärkeä askel, sillä tutkimusten mukaan algoritmin ehdoilla työskentelyyn voi liittyä kovaa aikapainetta, epävarmuutta ja psykososiaalista kuormitusta.

Arvoisa puhemies! Turvallisuus on myös oikeutta tietää, kuka työtä tosiasiallisesti tekee. Nyt haluamme puuttua myös ilmiöihin, joissa käyttäjätilejä vuokrataan eteenpäin tai työvoimaa käytetään välikäsien kautta tavalla, joka hämärtää vastuita. Tämä ei ole ainoastaan työmarkkinakysymys. Kyse on myös harmaan talouden torjunnasta, työperäisen hyväksikäytön ennaltaehkäisemisestä ja viranomaisten mahdollisuudesta valvoa lain noudattamista.

Arvoisa puhemies! Alustayrityksille säädettävä velvollisuus tunnistaa työn suorittaja vahvistaa yhteiskunnan kykyä estää väärinkäytöksiä. Samalla turvallisuus on tässä esityksessä myös henkilötietojen suojaa. Kun algoritmit vaikuttavat siihen, kuka saa työtä, paljonko siitä maksetaan tai voiko henkilö jatkaa alustalla työskentelyä, on perusteltua vaatia läpinäkyvyyttä. Tämä esitys tarjoaa tähän yhteiset pelisäännöt. Se rajoittaa arkaluontoisten henkilötietojen käyttöä, vahvistaa oikeutta saada tietoa automatisoidusta päätöksenteosta ja edellyttää, että kaikkein merkittävimpiä päätöksiä ei tehdä ilman ihmisen osallistumista.

Arvoisa puhemies! Työn tekemisen on oltava mahdollista monella eri tavalla. Usea alustatyötä tekevä haluaa jatkossakin toimia yrittäjänä, ja tämän mahdollisuuden tulee säilyä. Samalla meidän on huolehdittava siitä, että työmarkkinoille ei muodostu harmaita alueita, joissa vastuut katoavat. Siksi tämä esitys vahvistaa turvallisuutta kolmella tavalla: se lisää digitaalisen työelämän läpinäkyvyyttä, torjuu hyväksikäyttöä ja harmaata taloutta sekä parantaa työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojaa alustatyössä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Furuholm.

18.00 **Timo Furuholm vas:** Arvoisa rouva puhemies! Asia on niin tärkeä, että tulin tänne pönttöön asti.

On arvokasta, että edes Euroopan unionin kautta meille tulee välillä työlainsäädäntöä, jonka tarkoituksena on parantaa työntekijöiden asemaa, sillä kotimaisen lainsäädännön suunta on ollut tällä kaudella täysin päinvastainen. Valitettavasti oikeistohallituksen nuiva

linja työntekijöitä kohtaan näkyy myös tämän esityksen valmistelussa, ja onkin kyseenalaista, täyttääkö tämä hallituksen esitys edes EU:n alustatyödirektiivin vähimmäisvaatimuksia. Olisi järkevää, että asia hoidettaisiin eduskunnassa kerralla kuntoon ja esityksen puutteet korjattaisiin nyt eikä mahdollisen kantelun ja rikkomusmenettelyn kautta.

Vasemmistoliitto on jo pitkään esittänyt työsuhdeolettaman käyttöönottoa pakkoyrittäjyyden kitkemiseksi. Direktiivin mukainen työsuhdeolettama on kuitenkin nyt valitettavasti vesitetty hallituksen esityksessä. Työsuhdeolettaman tulisi käynnistyä jo silloin, kun esitetään riittäviä tosiseikkoja, jotka viittaavat alustayrityksen harjoittamaan työn johtamiseen ja valvontaan. Tämän jälkeen alustayrityksen tulisi joutua osoittamaan, ettei kyseessä ole työsuhde.

Nyt työsuhdeolettaman soveltamisen kynnys ollaan kuitenkin säätämässä niin korkealle, että työntekijän tai hänen edustajansa tulisi käytännössä osoittaa jo etukäteen työsuhteen tunnusmerkit. Niinhän tämän ei pitäisi mennä, että työntekijä joutuu edelleen itse taistelemaan oikeuksiensa puolesta suurta alustayritystä vastaan.

Hallituksen esitys jättää muutenkin paljon korjaamisen varaa, ja tästä yhtenä esimerkkinä haluan nostaa esiin vielä lain rikkomisen seuraamukset. Työsuojeluviranomaisen määräämä enintään 30 000 euron seuraamusmaksu olisi suuryrityksille taloudellisesti lähes mitätön, ja kaiken lisäksi se koskisi vain pientä osaa nyt säädettävistä velvoitteista. Kun tässä salissa oikealla usein puhutaan kurin ja järjestyksen puolesta, niin firmoja tämä ei kyllä näytä koskevan. On selvää, että velvoitteiden rikkomisesta pitää seurata sanktioita ja sanktioiden pitää myös olla liiketoiminnan kokoon nähden tuntuvia, jos tarkoituksena on, että lakia myös noudatetaan.

Teknologian kehitys ja uudet työn tekemisen muodot eivät itsessään ole ongelma, mutta työnantajan vastuuta ei pidä voida kiertää vain kutsumalla työntekijää kumppaniksi tai yrittäjäksi. Meidän ei myöskään pidä suojella bisnestä, jossa poljetaan systemaattisesti työntekijöiden oikeuksia.

Alustatyö näyttäytyy julkisuudessa usein ruokalähettien ja taksikuskien kautta, mutta kyse on myös laajemmasta ja koko ajan laajentuvasta ilmiöstä. Jos näennäisyrittäjyys ja työntekijöiden aseman polkeminen mahdollistetaan yhdellä alalla, leviää se nopeasti myös perinteisille toimialoille, ja silloin kyse on hyvin laajojen työntekijäryhmien oikeuksista. Siksi alustatalouteen on välttämätöntä saada reilut pelisäännöt, ja nyt meillä on siihen paikka.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elo.

18.03 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Digitaalinen murros ja alustatalouden nousu ovat monella tapaa mullistaneet työnteon ja yrittäjyyden mahdollisuuksia ja tapoja Suomessa. Itsensä työllistäminen on helpottunut, ja yrittäminen ei vaadi enää suurta rahallista alkupanostusta. Samaan aikaan on piinallisen selvää, että alustatalouden pelisääntöjä tulee selkeyttää ja epäkohtia korjata. Yrittäjämuotoisessa työssä yrittäjällä tulee olla tosiasiallinen vapaus ja valta omaan tekemiseen. Jos näitä ei ole, kyse on tosiasiallisesti työntekijöistä eikä yrittäjistä. Ei ole kestävää, jos alustatyö toimii keinona kiertää työnantajavelvoitteita ja polkea hintoja sekä työntekijöiden oikeuksia. On todella tärkeätä, että EU on nyt tarttunut tähän asiaan ja säätänyt alustatyödirektiivin, jota Suomessakin nyt tällä esityksellä toimeenpannaan. Yhteiset eurooppalaiset säännöt tasaavat pelikenttää ja helpottavat yhteisillä eurooppalaisilla markkinoilla toimimista.

Arvoisa puhemies! Tällä hallituksen esityksellä siis toimeenpannaan EU-direktiiviä, ja se pitää sisällään sinänsä tärkeitä muutoksia nykytilanteeseen. Tässä esityksessä on hyviä uudistuksia. Algoritmijohtamisen läpinäkyvyys, henkilötietojen suoja ja vastatoimien kielto ovat tärkeitä parannuksia nykytilaan ja linjassa alustatyödirektiivin tavoitteiden kanssa. On keskeistä, että direktiivi edellyttää työsuhdeolettamaa, jonka tarkoituksena on helpottaa alustatyötä tekevien henkilöiden oikean ammattiaseman määrittämistä. Kysymys siitä, onko alustatyötä tekevä työsuhteessa vai yrittäjä, vaikuttaa esimerkiksi palkkaukseen, vuosilomaan ja muihin työsuhteessa olevien oikeuksiin.

Tämän hallituksen esityksen suurin ongelma on, että alustatyödirektiivin toimeenpanossa pyritään jälleen kerran menemään sieltä, missä aita on matalin, sen sijaan, että asiaa mietittäisiin siltä kannalta, miten alustatyötä tekevien asemaa voidaan aidosti parantaa ja mahdollistaa reilut pelisäännöt kaikille. Jo valmistelevassa työryhmässä SAK ja STTK jättivät työryhmän mietintöön eriävän mielipiteen, ja lausuntokierroksella myös Akava ja yhdenvertaisuusvaltuutettu peräänkuuluttivat minimitasoa kunnianhimoisempaa toimeenpanoa. Lainsäädännön arviointineuvostokin kysyi, onko riskinä, ettei alustatyötä tekevien asema parane tavoitellulla tavalla tämän esityksen myötä. Selvimmin tämä näkyy työsuhdeolettamassa, jonka toteutustapa on aivan liian heikko. Esityksessä olettama syntyy vasta, kun alustatyötä tekevä on tuonut esiin työn johtoa ja valvontaa osoittavia tosiseikkoja.

Työntekijän on siis tässä esityksessä pystyttävä osoittamaan olevansa työsuhteessa, vaikka työsuhdeolettaman koko ajatus on, että todistustaakka tästä on alustayrityksellä. Hallituksen esityksessä sitä paitsi todetaan suoraan, että alustatyötä tekevillä on usein vaikeuksia saada käyttöönsä välineet ja tiedot, joita he tarvitsevat voidakseen vedota tuomioistuimessa tai viranomaisessa sopimussuhteensa todelliseen luonteeseen ja siitä johtuviin oikeuksiin. Asetelma on todella epäreilu. Ongelma on myös se, että työsuhdeolettamaa ei sovellettaisi sosiaaliturvaan eikä verotukseen. Kuten useat lausunnonantajat huomauttivat, tämä johtaa tilanteisiin, joissa sama ihminen voi olla työntekijä palkkariidassa mutta yrittäjä sosiaaliturvaa laskettaessa. Tämä on epäjohdonmukaista eikä ole linjassa työntekijän edun kanssa.

Arvoisa puhemies! On todella vakavaa, että heikossa neuvotteluasemassa olevien työpanosta hyödyntävä alustatalous on ruokkinut työperäistä hyväksikäyttöä, joka on suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään pesiytynyt viheliäinen ongelma ja kertoo erityisesti maahanmuuttajataustaisten heikosta asemasta. Ainoastaan reiluilla pelisäännöillä ja riittävällä valvonnalla alustatalous voi vahvistaa koko kansantaloutta. Ilman niitä se heikentää työntekijöiden oikeuksia sekä mahdollistaa työnantajavelvoitteiden entistä tehokkaamman kiertämisen ja työperäisen riiston.

Olemme työelämä- ja tasa-arvovaliokunnassa jo aloittaneet asiantuntijakuulemiset tästä asiasta, ja todella toivon, että pystymme valiokunnassa korjaamaan esityksen puutteet ja vahvistamaan erityisesti työsuhdeolettamaa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

18.08 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Me tarvitsemme alustatyöhön lainsäädäntöä, ja on hyvä, että direktiivissä on tällainen laitettu liikkeelle. Nyt on kysymys siitä, kuinka me sovellamme täällä Suomessa sitä. Se on kokonaisuudessaan sanottava, että alustatyöhön liittyvä lainsäädäntöasia on iso asia, kun katsotaan tulevaa työelämää ja tätä uudella tavalla työskentelyä, ja siinä mielessä sääntöjen tekeminen nyt on erityisen tärkeää. Se,

että tämä ei ihan ole direktiivin tason mukainen, ei ole kovin hyvä asia, vaan nimenomaan olisi ollut kunnianhimoisempi tavoite vähän saada tästä parempi kuin tämä nyt on. Meillä on esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä, ennakkoratkaisuja, ruokaläheteistä, joissa todettiin, että he ovat työntekijäasemassa. Eli meillä on paljon tällaisia esimerkkejä nytten eri tilanteista, joissa tätä on jo arvioitu.

No, nyt kun katsotaan, minkälaisia ihmisiä he tällä hetkellä ovat, niin Eläketurvakeskuksen tutkimuksen mukaan alustatyöntekijät ovat usein epävarmassa työmarkkina-asemassa, tavallista useammin ulkomaalaistaustaisia henkilöitä ja ansainneet keskimäärin vähemmän, heidän tulonsa ovat vaihtelevia ja he ovat yhdistäneet alustatyötä muihin toimeentulon lähteisiin, koska alustatyöllä ei tule toimeen, ja tukeutuneet keskimääräistä useammin työttömyysturvaan. Tämä on se raaka tilanne. Sitten kun PAM on tehnyt tutkimuksia siitä, mikä on lähettien todellinen tuntipalkka viikon ajalta, niin siellä liikutaan vajaan neljän euron ja kuuden ja puolen euron välillä tunnissa, eli kyllä aika pienillä ansioilla siellä liikutaan. Sen vuoksikin on erittäin tärkeätä, että alustatyössä se työsuhdeolettama määrittelee sen, työskennelläänkö palkkatyössä vai työskennelläänkö yrittäjänä. Se tässä lainsäädännössä on hyvä, ettei ole sotkettu tätä isoa asetelmaa, että ollaan palkkatyössä tai yrittäjänä. Se lähtökohta tässä lainsäädännössä on, joka on hyvä.

Mutta mitä tämä olisi kaivannut, niin nyt olisi pitänyt laittaa näitä palkkatyösuhteen tunnusmerkistöjä vähän sinne enempi näkyviin, kirjoittaa niitä auki, ja samalla sieltä puuttuvat kokonaan yrittäjätyön tunnusmerkit. Ne olisivat saaneet olla siellä. Se olisi helpottanut sitä asetantaa, kuinka työsuhdeolettama laitetaan. Sitten niin kuin tässä edustaja Elokin hyvin totesi, meidän asiantuntijakuulemisissa ja muissa on jo korostettu sitä, että nyt kun tehdään työsuhdeperusteella se olettama, niin olisi luontevaa, että se leviäisi siitä sosiaaliturvan tulkintoihin, eläkeratkaisujen tulkintoihin ja ehkä myöskin verottajan tulkintoihin, jolloin me tehtäisiin tästä läpinäkyvä ketju, ja siinä mielessä nämä tunnusmerkistöt olisi pitänyt tässä lainsäädännössä olla paremmin auki kirjoitettuna.

No, sitten tämä työsuhdeolettama on tässä tilanteessa, että on usein sellaisen henkilön vastuulla haastaa se olettama. Esimerkiksi Woltilla tällä hetkellä on noin sata työsuhteista ja 5 900 yrittäjäsuhteista, eli se kertoo aika paljon siitä tilanteesta, ja kun näitä ruvetaan avaamaan, todellisuus näyttäisi olevan vähän toisenlainen. Tässä mielessä nyt kun ajatellaan, että ne alustatyöntekijät hakevat siinä työsuhteen oikeata muotoa, onko palkansaaja vai yrittäjä, niin he eivät itsekään oikein tiedä sitä, kumpi he ovat, ja sitten kun pitäisi haastaa se työnantajan tai alustatyön tarjoajan olettama siinä, niin nykylainsäädäntö vaatisi, että se viedään tuonne oikeuteen asti, ja heillä ei ole semmoisiin edellytyksiä. Tämä olisi kaivannut matalan kynnyksen oikeussuojakeinoja, millä he olisivat voineet tämän tehdä jo aiemmin eikä oikeuteen tarvitsisi mennä. Nämä ovat niitä kysymyksiä, jotka tässä lainsäädännössä puuttuvat. No, sitten vielä kun katsotaan näitä tilanteita, niin meillä on tosi vaikea hakea ratkaisuja siihen olettamaan, ja kun ajatellaan, että yksittäinen ihminen on alustatyön tarjoajia vastaan, niin ne ovat kansainvälisiä, monikansallisia yrityksiä useasti ja resurssit ovat aivan eritasoiset eri puolilla pöytää. Olisi ollut hyvä, jos tätä asiaa olisi pohdittu nykyisessä esityksessä enemmän.

Hyvää tässä on se, että myöskin algoritmijohtamista tässä käsitellään. Se on uusi asia tässä lainsäädännössä, ja siinä mielessä se on avaus.

Mutta tämä lakiesitys on epätasapainossa siihen asetelmaan nähden, missä tuolla työelämässä tällä hetkellä ollaan. Siinä mielessä toivoisin, että tähän kiinnitettäisiin enempi huomiota, ja toivoisinkin, että ministeri vastaisi tähän kysymykseen, olisiko vielä mahdolli-

suus, kun me tehdään nytten uniikkia lainsäädäntöä Suomeen tältä alueelta, että me vahvistettaisiin näitä toimenpiteitä ja myöskin työministeriön kanssa yhteistyössä katsottaisiin, mitä voitaisiin tehdä niin, että me tehtäisiin tälle enemmän. Sitten tämä lainsäädäntö voisi elää pitempään, koska on helposti semmoinen tilanne, että jos tämä jää tosi vajaaksi, niin siihen pitää heti palata seuraavalla kaudella, ja se ei ole hyvää lainsäädäntöä. Toivoisin, että me saataisiin vähän pitemmälle vietyä lainsäädäntöä tältä osin. Siinä mielessä tämä pitkä vuosien työ, mitä tässä on tehty, pitäisi saada sellaisella tavalla maaliin, että sitä on sitten jatkossa hyvä soveltaa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

18.15 **Työministeri Matias Marttinen:** Kiitoksia paljon, kunnioitettu rouva puhemies! Ja kiitoksia kansanedustajille käydystä keskustelusta. Jos nyt lähdetään liikkeelle näistä lainsäädännön perusteluista ja siitä tausta-asiasta, niin tämähän on, hyvät kansanedustajat, nimenomaan luotu sen vuoksi, että teknologinen kehitys on muuttanut myös liiketoiminnan muotoja meidän työmarkkinoilla. On selkeästi ollut myös niin, että alustatyötä koskevien yritysten osalta se sääntely-ympäristö ei enää pysy tässä vastaavasti mukana, ja tämähän — edustaja Elo kävi tätä hyvin puheenvuorossaan läpi — ei tietenkään koske pelkästään Suomea vaan koko Euroopan aluetta. Nimenomaan työn suorittajien aseman vahvistaminen on tässä se keskeisin asia, joka liittyy vaikka algoritmijohtamiseen ja siihen sääntelyyn, millä tavalla me voidaan myös heitä nykyistä paremmin huomioida.

Monessa puheenvuorossa otettiin esille työsuhdeolettamaan liittyvä asia. Nyt on tietysti hyvä huomata se, että meillähän on lainsäädännössä nimenomaan työsuhdeolettamaan liittyvät pykälistöt ja myös kriteeristö, ja tässä työssä nimenomaan haluttiin pohjata siihen erittäin pitkään oikeuskäytäntöön ja siihen lainsäädännön pohjaan, joka meillä on. Jos pelkästään alustatyötä koskien olisi säädetty vielä jotain tiettyjä erityisiä omia kriteerejä, niin en ole lainkaan vakuuttunut siitä, olisiko se sitten selkeyttänyt myöskään tätä kenttää, koska itse näen niin, että on varmasti tilanteita, joissa voidaan kuitenkin nähdä, että tämä työn suorittaminen perustuu pikemminkin yrittäjyyteen, ja on tilanteita, joissa puhutaan sitten enemmän nimenomaan työsuhteessa suoritettavasta työstä.

Ehkä viimeisenä asiana vielä tämä viittaus veroasioihin ja sosiaaliturva-asioihin. Tämä kertoo minusta ehkä nyt kuitenkin siitä, että meidän pitäisi pystyä eduskunnassa laajemmin katsomaan läpi myös se, millä tavalla koko meidän lainsäädäntö ottaa huomioon sen, että työmarkkinat ovat muuttuneet dramaattisesti viimeisten vuosikymmenten aikana. Se on ihan totta, että kun tämä on meidän TEMin iso lainsäädäntöhanke, niin tässä me emme ole voineet myöskään ajanpuutteen vuoksi lähteä laajentamaan sitä vaikka sitten verolainsäädäntöön liittyviin asioihin ja muihin, mutta tämä on asia, jonka kyllä tunnistan hyvin, ja otan siitä kyllä palautteen vastaan. Voi tosiaan olla niin, että alustatyötä suorittava henkilö voi joutua ikään kuin meidän sosiaaliturvalainsäädännön ja työlainsäädännön osalta erilaiseen asemaan, ja se on valitettavasti tilanne tällä hetkellä. Toivon, että tähän löytyisi tulevien vuosien aikana mahdollisuutta selkeyttää sitä lainsäädäntötilaa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

18.18 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Oli hyvä, että tässä päästään keskustelemaan vielä. Tämä tilanne on sosiaaliturvan osalta erittäin tärkeä sen suhteen, miten tulki-

taan esimerkiksi työttömyysturvan osalta, ollaanko yrittäjänä vai palkkatyössä vai työsuhteessa. Se tekee siitä ihan erilaisen karensseineen, se tekee erilaisen maksuineen ja muineen. Tässä mielessä pitäisi tätä tehdä. Myöskin erilaiset tapaturmalainsäädännöt käsittelevät yrittäjää ja palkansaajaa eri tavalla, ja sitten eläkevakuuttaminen on erittäin erilainen, kuinka se tehdään. Silloin kun ollaan palkkasuhteessa, niin työnantaja maksaa osan siitä ja palkansaaja osan, ja silloin kun ollaan yrittäjä, niin yrittäjä huolehtii koko eläketurvasta. Sitten vielä eläketurvassa on tämä 9 000 euron raja, jossa yrittäjäpuolella ei olla vakuutettuna. Tavallaan luodaan semmoisia aloja, joissa päästään vähän alta tämän meidän sosiaaliturvan, joka on tarkoitettu siihen, että sillä huolehditaan siitä, että siellä työuran loppupäässä ja kun työura loppuu sitten elää niillä työuran aikana saamillaan eläkkeillä ja muilla. Tämäkin on semmoinen asia, jonka takia tätä pitäisi tehdä.

Sitten näistä työnantajan velvoitteista vielä: Tässä ovat aika pienet nämä velvoitteet. Ensinnäkin kohtuullisin toimenpitein on varmistuttava siitä, että alustan kautta työtä tekevään ei sovelleta hyvän tavan vastaisia tai muutoin kohtuuttomia sopimusehtoja. Pitäisikö sanoa vähän vahvemmin tämä, ”asianmukaisin toimenpitein”? Tämä ”kohtuullisin” jättää tämän auki. Samalla sitten, kun näitä ilmoituksia tehdään, aloittamisen yhteydessä tehdään ilmoitus, niin pitäisi kai olla jatkuva velvollisuus, jos muutoksia tapahtuu ja näin poispäin. Täällä on tällaisia selkeitä puutteita näitten osalta.

Siinä mielessä tässä jo sanon, että me haluaisimme tämän tehdä sillä tavalla valmiiksi, että se kantaa pidempään, ja toivoisin, että työministeriössä sitten kuunnellaan herkällä korvalla, että ei tuijoteta, että nyt tämä lakiesitys on annettu, että pilkkuakaan ei muuteta, vaan avoimesti nyt katsottaisiin. Minä oikeastaan vetoan tässä, koska tämä on niin tärkeätä lainsäädäntöä tehdä meille kaikille.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.